

Kunnskapsdepartementet

Høringsnotat – forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte av
utvekslingsorganisasjoner og utvekslingssamarbeid mellom norsk videregående
skole og utenlandsk skole

April 2019

Innhold

1. Høringsnotatets hovedinnhold.....	3
2. Bakgrunnen for forslagene.....	3
3. Forslag til endringer.....	4
3.1 Krav om tidlig informasjon i forkant av utvekslingsoppholdet	4
3.2 Tydeliggjøring av ansvar for elevens sikkerhet	5
3.3 Krav om hyppigere rapportering.....	5
3.4 Tydeligere vilkår for tilbaketrekking av godkjenning	6
3.5 Bytte av navn fra samarbeidsprogram til utvekslingssamarbeid og tydeligere vilkår for godkjenning	7
3.6 Endringer i krav til varsling og tydeligere vilkår for videreføring og tilbaketrekking av godkjenning	8
4. Økonomiske og administrative konsekvenser.....	8
Forslag til forskriftsendringer	9

1. Høringsnotatets hovedinnhold

Dette høringsnotatet gjelder endringer i dagens forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole.

Kunnskapsdepartementet mener at andelen elever på utvekslingsopphold i utlandet som opplever negative situasjoner i vertsfamilie eller vertshjem, og som opplever at de ikke får tilstrekkelig hjelp fra en godkjent utvekslingsorganisasjon, er for høy.

Departementet foreslår derfor at:

- Vilkår for godkjenning skal bli tydeligere, slik at det blir enklere å vurdere om vilkårene er oppfylt også underveis i godkjenningsperioden.
- Vilkår for å trekke tilbake godkjenningen skal angi hvilke kriterier som legges til grunn for vurderingen.
- Utvekslingsorganisasjoner og skoleeiere skal sørge for at elever og foresatte på et tidlig tidspunkt har tilgjengelig informasjon om kulturelle og sikkerhetsmessige forhold knyttet til oppholdet.
- Ansvarsforholdene skal komme klart frem, blant annet utvekslingsorganisasjonenes og skoleeierne ansvar for elevenes sikkerhet.
- Utvekslingsorganisasjonene skal rapportere årlig om status for rutiner og annet som er grunnlag for godkjenningen. Både organisasjonene og skoleeierne skal rapportere uten ugrunnet opphold om hendelser som kan ha betydning for om vilkårene er oppfylt.

Ved tydeligere vilkår for godkjenning og mer kontinuerlig oppfølging av om vilkårene er oppfylt, skal mulighetene til å trekke tilbake vedtaket om godkjenning være bedre enn i dag.

Departementet foreslår også endringer i struktur og språk i hele forskriften for å gjøre den mer oversiktlig. Departementet foreslår blant annet at navnet samarbeidsprogram byttes til utvekslingssamarbeid.

Når forskriften trer i kraft, oppheves Kunnskapsdepartementets rundskriv F-04-16 i tilknytning til forskriften. Rundskrivet vil bli erstattet av en veiledning til vilkårene i forskriften utarbeidet av Diku.

2. Bakgrunnen for forslagene

Det er en begrenset adgang til å ta med utdanningsstøtte til utlandet i videregående opplæring. En elev som skal ta deler av opplæringen i utlandet, får støtte fra Lånekassen ved studieopphold gjennom en godkjent utvekslingsorganisasjon eller et godkjent samarbeidsprogram mellom norsk og utenlandsk skole, jf. forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for 2018-2019 § 33-7 og § 33-8.

Vilkårene for godkjenning går frem av forskriften om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole. Elever som tar et opphold gjennom en utvekslingsorganisasjon må også kunne dokumentere gjennom forhåndstilsagn at utdanningen under utvekslingsoppholdet vil kunne erstatte videregående trinn 2 i norsk videregående opplæring.

Diku har forvaltet ordningen med godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole siden 2013.

Diku gjennomførte og publiserte den første brukerundersøkelsen blant elever på utveksling i 2016. Hensikten var å kartlegge opplevd kvalitet på utvekslingsoppholdet både når det gjaldt vertsskolen og de sosiale forholdene rundt opplæringen. Undersøkelsen har stor svarprosent, og gir grunnlag for

å konkludere med at de aller fleste elevene har et godt studieopphold i utlandet. Imidlertid finnes det en ikke ubetydelig minoritet som opplever det motsatte, spesielt knyttet til forhold i vertsfamiliene. Enkelte funn i brukerundersøkelsen kan gjenkjennes i saker som ble løftet frem i media i vinteren 2017 om nåværende og tidligere utvekslings elever som hadde opplevd til dels uakseptable situasjoner i vertsfamiliene.

Departementet mener at andelen elever som ikke har et utvekslingsopphold av god sosial kvalitet er for høy, og foreslår tiltak for å redusere denne andelen. Støtte fra Lånekassen er ment for utvekslingsopphold av god kvalitet. Oppholdene er et viktig ledd i internasjonalisering av videregående opplæring, slik at elever kan oppleve nye kulturer og bli utsatt for andre faglige perspektiver. Kulturforskjeller kan iblant oppleves som ubehagelige, og vanskelige situasjoner med vertsfamilier lar seg vanskelig utrydde fullt ut. Oppholdene skal likevel være trygge, sikre og gode, og regelverket skal sikre at organisasjoner og utvekslings samarbeid som skal godkjennes for utdanningsstøtte har faste rutiner for å unngå, fange opp og rette opp uakseptable situasjoner.

3. Forslag til endringer

Departementet foreslår en ny inndeling av forskriften i to kapitler – ett for utvekslingsorganisasjoner og ett for samarbeidsprogrammer. Rekkefølgen av vilkår er endret for å følge utvekslingsoppholdet fra forberedelse til avslutning. Dette skal gjøre forskriften enklere å orientere seg i.

3.1 Krav om tidlig informasjon i forkant av utvekslingsoppholdet

Gjeldende rett

Det stilles i forskriftens § 1 andre ledd bokstav f krav om at utvekslingsorganisasjonen skal ha rutiner for å informere og forberede elever og foresatte i forkant av utvekslingsoppholdet.

Departementets vurderinger og forslag

For at elevene skal være rustet til å trives under et utvekslingsopphold i en annen kultur, er gode forberedelser i god tid før avreise svært viktige. Brukerundersøkelsen Diku gjennomførte i 2016 viser at forberedelsene og tidspunktet dette skjer på kan være avgjørende for om eleven trives og føler seg ivaretatt eller ikke.

Det er spesielt viktig at elevene forberedes godt på hva som møter dem når det gjelder ulike kulturelle forhold. Elevenes forventninger må justeres og realitetsorienteres. Elever vil ha behov for å tilpasse seg den nye situasjonen, f.eks. med høyere krav til sikkerhet, strengere regler og andre forventninger enn de er vant til. Norske ungdommer opplever en stor grad av frihet og selvstendighet, og situasjonen kan være annerledes i mange andre land. Begrensninger i frihet kan føles vanskelig, og elevene må forberedes på dette. Departementet foreslår i § 5 første ledd å presisere at utvekslingsorganisasjoner har ansvar for å sikre at både elever og foresatte har tilgjengelig informasjon om kulturelle, faglige, økonomiske og sikkerhetsmessige forhold knyttet til oppholdet. Forberedelsene må starte i god tid før avreise. Organisasjonene forplikter seg også til å gi råd og følge opp elevene underveis i oppholdet.

Et vilkår for at en elev kan få utdanningsstøtte til utveksling gjennom en utvekslingsorganisasjon, er at eleven dokumenterer gjennom forhåndstilsagn etter forskrift til opplæringslova § 1-16 eller forskrift til friskolelova § 5a-3, at utdanningen under utvekslingsoppholdet vil kunne erstatte videregående trinn 2 i norsk videregående opplæring, jf. forskrift om tildeling av utdanningsstøtte § 33-8 andre ledd. Det er derfor krav om at utvekslingsorganisasjonene bistår i arbeidet med å innhente dokumentasjon som er nødvendig for å søke forhåndstilsagn om godkjenning av utdanningen som skal tas i utlandet. Hvilken dokumentasjon som er nødvendig, om blant annet

utdanningssystemet i oppholdslandet og innholdet i utdanningen eleven planlegger å ta, foreslår departementet å flytte fra forskriften og presisere nærmere i retningslinjene.

3.2 Tydeliggjøring av ansvar for elevens sikkerhet

Gjeldende rett

Det stilles i forskriftens § 1 andre ledd bokstav d krav om at utvekslingsorganisasjonen har en stedlig kontaktperson i studielandet. Etter forskriftens § 1 andre ledd bokstav g har utvekslingsorganisasjonen også ansvar for å plassere elevene i egnede vertsfamilier.

Departementets vurderinger og forslag

I dagens regelverk kan begrepet "vertsfamilie" tolkes til også å omfatte blant annet innkvartering på internat eller lignende. Som en språklig presisering foreslår departementet at begrepet erstattes i forskriften med "vertshjem" for at regelverket blir mer dekkende for alle typer innkvartering under utvekslingsoppholdet.

Det er også kommet tilbakemelding om at det er uklart hva som ligger i begrepet "egne vertsfamilier". Departementet foreslår å tydeliggjøre i ny § 6 første ledd hva som forventes av et egnet vertshjem ved å føye til krav om at vertshjemmet tilfredstiller alminnelige krav til økonomi og boforhold i henhold til levestandard i oppholdslandet.

En stedlig kontaktperson spiller en sentral rolle for et ungt menneske som befinner seg langt hjemmefra i en annen kultur med et annet levesett. Eleven vil ha spørsmål og behov for oppfølging underveis i oppholdet, og vil derfor ha behov for en kontaktperson som er lett tilgjengelig der eleven befinner seg. Dersom det oppstår konflikter, må kontaktpersonen kunne fungere som en megler mellom elev og vertshjemmet eller skolen. I en nødssituasjon må kontaktpersonen så raskt som mulig kunne gripe inn. Departementet mener at dette ansvaret bør tydeligere komme frem i forskriften. Departementet foreslår derfor å presisere i ny § 6 andre ledd hvilke oppgaver og ansvar kontaktpersonen har. Forslaget går ut på at kontaktpersonen skal være tilgjengelig for eleven, samt at kontaktpersonen så raskt som mulig skal kunne bistå eleven ved nødssituasjoner. Kontaktpersonen må også kunne bistå eleven i andre saker knyttet til skole og vertshjem uten ugrunnet opphold.

I tillegg mener departementet at utvekslingsorganisasjonene også har et ansvar for preventivt å gripe inn så raskt som mulig dersom det er begrunnet mistanke om at eleven blir utsatt for hendelser som går utover elevens sikkerhet, liv eller helse. I de tilfellene forhold i vertshjemmet eller skolen er i strid med det en elev med rimelighet kan forvente, har organisasjonene også et ansvar for å sette inn tiltak for å rette opp i situasjonen før situasjonen forverrer seg. Departementet foreslår derfor å tydeliggjøre organisasjonenes ansvar for elevenes sikkerhet i ny § 6 siste ledd.

3.3 Krav om hyppigere rapportering

Gjeldende rett

Etter forskriftens § 1 andre ledd bokstav i skal utvekslingsorganisasjoner rapportere om henvendelser fra enkeltpersoner som kan ha betydning for om vilkårene for godkjenning er oppfylt, samt endringer i utenlandske myndigheters godkjenninger av partnerorganisasjoner, og eventuell tilbaketreking av disse godkjenningene. Videre skal godkjenningen vurderes på nytt hvert tredje år etter forskriftens § 3. Godkjenningen vurderes etter samme vilkår som ga grunnlag for godkjenningen i dagens § 1.

Departementets vurderinger og forslag

Dagens forskrift begrenser organisasjoners krav om rapportering til henvendelser fra enkeltpersoner, endringer i utenlandske myndigheters godkjenninger og ved vurdering av videreføring av godkjenningen etter tre år. Departementet ønsker ikke å pålegge elever eller foresatte å levere formelle klager for at det skal være nødvendig for organisasjonen å rapportere forholdet.

Uttekslingsorganisasjoner bør ha et ansvar for selv å melde fra dersom det foreligger alvorlige forhold, uavhengig av at en elev eller foresatte har henvendt seg til organisasjonen. Departementet foreslår derfor i ny § 8 første ledd at organisasjonene uten ugrunnet opphold skal varsle om hendelser som går ut over elevens sikkerhet. Dette kan fortsatt omfatte enkelthenvendelser, men hovedansvaret for innrapportering flyttes fra elever og foresatte til utvekslingsorganisasjonene.

Departementet ønsker også tettere, regelmessig oppfølging av utvekslingsorganisasjonene. I forslag til ny § 8 andre ledd foreslår departementet at utvekslingsorganisasjonene årlig skal rapportere om status for rutiner og annet som er grunnlag for godkjenningen. Den årlige rapporteringen er en bindende rapport om status i organisasjonen og en erklæring om at vilkårene er fulgt. På denne måten vil Diku ha bedre forutsetninger for å kunne påse at organisasjonene følger rutinene som de har oppgitt ved søknad om godkjenning.

Som en del av målsetningen om tettere oppfølging av organisasjonene, foreslår departementet også å endre § 3 første ledd bokstav a, slik at godkjenningen videreføres på bakgrunn av den årlige rapporteringen i ny § 9 første ledd. Det er eventuelle endringer som skal meldes inn på årlig basis, fremfor at alle vilkårene må vurderes på nytt etter at organisasjonene legger frem søknad om videreføring av godkjenning hvert tredje år. På denne måten kan det på sikt også forenkles den administrative prosessen for både Diku og utvekslingsorganisasjonene.

3.4 Tydeligere vilkår for tilbaketrekking av godkjenning

Gjeldende rett

Etter § 4 skjer eventuell tilbaketrekking av godkjenningen hovedsakelig når en utvekslingsorganisasjon søker om videreføring av godkjenning. En godkjenning kan også bli trukket tilbake utenom tidspunktet for ny vurdering dersom det blir avdekket at vilkårene for godkjenningen ikke lenger er oppfylt.

Departementets vurderinger og forslag

I de mest alvorlige tilfellene med brudd på vilkårene for godkjenning for utdanningsstøtte må Diku trekke tilbake godkjenningen av en utvekslingsorganisasjon. Både den årlige rapporteringen departementet foreslår, samt kravet om at organisasjoner varsler uten ugrunnet opphold hendelser som går ut over elevsikkerheten, vil styrke Dikus informasjonsgrunnlag slik at Diku kan gripe inn og eventuelt trekke tilbake godkjenningen. Samtidig vil tydelige vilkår for når en godkjenning kan trekkes tilbake og hva som legges vekt på i en slik vurdering, også kunne styrke rettssikkerheten og gi bedre forutsigbarhet for både utvekslingsorganisasjonene og elevene.

Departementet mener at godkjenningen for utdanningsstøtte skal falle bort ved gjentatte episoder hvor elever opplever uakseptable situasjoner i vertshjemmet. Derfor foreslår departementet i ny § 9 andre ledd å presisere at utvekslingsorganisasjoner vil kunne miste godkjenningen i tilfeller der det oppstår gjentatte eller vesentlige brudd på vilkårene for godkjenning. Det er hvor store konsekvenser bruddet på godkjenningsvilkårene har hatt for elevens sikkerhet som Diku vil legge vekt på i vurderingen av vesentlighet. Departementet forventer også at når en alvorlig hendelse skjer, skal organisasjonen sette i gang tiltak. Derfor er det presisert i forslaget at Diku også vil legge vekt på

hvordan organisasjonen håndterte situasjonen og hva organisasjonen har gjort for å unngå fremtidige brudd.

3.5 Bytte av navn fra samarbeidsprogram til utvekslingssamarbeid og tydeligere vilkår for godkjenning

Gjeldende rett

I dag benytter forskriften begrepet "samarbeidsprogram" for å omtale et utvekslingsprogram for videregående elever som innebærer et samarbeid mellom en norsk videregående skole og en skole i et land utenfor Norden.

Vilkår for godkjenning av samarbeidsprogram finnes i forskriftens § 2. Det stilles krav til at det foreligger en samarbeidsavtale med en utenlandsk skole, at studieoppholdet i utlandet er relatert til kompetansemålene i læreplanene, og at det erstatter en del av en utdanning i videregående skole som elevene er i gang med i Norge. Skolen skal også ha rutiner for forberedelser og informere elever og foreldre om studieoppholdet. En ansatt ved skolen i Norge må følge elevene til utlandet, eventuelt må elevene ha en særskilt kontaktperson ved samarbeidsskolen i utlandet. Skolen i Norge skal også ha rutiner for å ivareta elevenes behov ved konflikter eller problemer med skole eller innkvartering. Studieoppholdet skal ikke vare lengre enn ett år.

Departementets vurderinger og forslag

Begrepet "samarbeidsprogram" brukes i flere andre sammenhenger i utdanningssektoren, blant annet innen Erasmus+ og diverse bilaterale forsknings- og utdanningssamarbeid mellom Norge og andre land. Begrepet sier lite om hva et slikt program går ut på, og kan derfor fremstå som tvetydig. Siden et slikt program består av et samarbeid om utveksling, foreslår departementet at navnet endres til utvekslingssamarbeid i forskriftens tittel og gjennomgående i forskriften. Navneendringen må følges opp med navneendring i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte.

Det er skoleeieren som har ansvar for å sikre at forskriftens krav til utvekslingssamarbeidene overholdes. Dagens forskrift bruker betegnelsen "skole". Departementet ønsker en tydeligere ansvars plassering og foreslår derfor å bruke betegnelsen "skoleeier" fremfor "skole" i forskriften.

Det har vært en økende interesse for å opprette utvekslingssamarbeid. Dette mener departementet er en positiv utvikling. Likevel ønsker departementet å sikre at kvaliteten i samarbeidene opprettholdes og at elevene får god oppfølging både i forkant av, underveis og etter et slikt opphold. Derfor foreslår departementet i ny § 10 siste ledd å sette en grense på maksimalt 30 elever per utvekslingssamarbeid.

Skoleeier opererer som en tilbyder av utvekslingsopphold på samme måte som en utvekslingsorganisasjon. Skoleeier kan delegere oppgaver til skolen i Norge eller i utlandet, men er i alle tilfeller ansvarlig for at vilkårene er oppfylt. Det innebærer samme krav til informasjon i forkant av oppholdet, til vertshjem og til kontaktperson som stilles til utvekslingsorganisasjonene. Derfor foreslår departementet at vilkårene for godkjenning av utvekslingssamarbeid i stor grad gjenspeiler kravene som stilles til utvekslingsorganisasjonene. Dette gjelder både plikten til å informere i ny § 11 (se kapittel 3.1) og ansvaret for elevenes sikkerhet i ny § 12 (se kapittel 3.2).

3.6 Endringer i krav til varsling og tydeligere vilkår for videreføring og tilbaketrekking av godkjenning

Gjeldende rett

Godkjenning av samarbeidsprogram vurderes på nytt etter fem år etter § 3 andre ledd bokstav b. Etter § 4 skjer eventuell tilbaketrekking av vedtak om godkjenning på bakgrunn av at det ved vurdering om videreføring går frem at vilkårene i dagens § 2 ikke er oppfylt. Godkjenningen kan også trekkes tilbake utenom de faste vurderingstidspunktene dersom det blir avdekket at vilkårene ikke lenger er oppfylt. Etter § 2 andre ledd bokstav h skal skolen i Norge melde fra om endringer eller lite bruk av samarbeidsprogram som er godkjent.

Departementets vurderinger og forslag

Det er i dag ikke krav om rapportering om alvorlige hendelser fra skoleeiere. På samme måte som elever som reiser med en utvekslingsorganisasjon, kan elever som reiser i regi av et utvekslingssamarbeid også oppleve alvorlige hendelser som burde vært unngått. Derfor foreslår departementet at kravet om varsling uten ugrunnet opphold ved hendelser som går utover elevsikkerheten også pålegges skoleeierne i ny § 13 første ledd.

Departementet foreslår også at det presiseres i ny § 13 andre ledd at skoleeier skal melde fra om *vesentlige* endringer i utvekslingssamarbeid som er godkjent. Utgangspunktet for hva som menes med vesentlig er endringer som kan ha betydning for Lånekassen, for eksempel samarbeidsskole, m.m. Retningslinjene vil gi nærmere detaljer.

Det er ikke foreslått årlig rapportering for utvekslingssamarbeid, siden skoleeier pålegges å melde fra om vesentlige endringer i samarbeidet. Derfor foreslår departementet i ny § 14 første ledd å videreføre vilkåret om at godkjenningen varer i fem år, men at det likevel presiseres at skoleeieren må søke om videreføring etter dette tidspunktet.

Departementet understreker for øvrig at skoleeiere ved å søke godkjenning for utdanningsstøtte for utvekslingssamarbeid blir ansvarlige for elevenes sikkerhet på samme måte som utvekslingsorganisasjonene. Godkjenningen bør kunne trekkes tilbake hvis elevene opplever redusert sikkerhet og alvorlig svikt i rutiner. Gjentatte tilfeller der en elev opplever uakseptable forhold underveis i oppholdet bør utløse en ny vurdering av godkjenningen, som gir Diku mulighet til å trekke den tilbake. Departementet foreslår derfor at samme vilkår for tilbaketrekking av godkjenning for utvekslingsorganisasjonene (se kapittel 3.4) tas inn i vilkårene for utvekslingssamarbeid i ny § 14 andre ledd.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Krav om årlig rapportering i stedet for rapportering hvert tredje år vil kunne ha økonomiske og administrative konsekvenser for utvekslingsorganisasjoner. Ettersom årlig rapportering erstatter ny søknad etter tre år som grunnlag for videreføring av godkjenningen, kan det likevel antas at de økonomiske og administrative konsekvensene vil være marginale.

Krav til skoleeierens rapportering av hendelser som går ut over elevsikkerheten, er en tydeliggjøring av ansvaret skoleeierne allerede har, og gir ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Krav om mer regelmessig rapportering fra utvekslingsorganisasjonene kan innebære noen økonomiske og administrative konsekvenser for Diku, men som over, kan det antas at disse vil være marginale. Diku vil kunne dekke eventuelle økte administrative kostnader innenfor gjeldende rammer.

Forslag til forskriftsendringer

I henhold til de ovennevnte forslagene, foreslår departementet å erstatte gjeldende forskrift med følgende:

Forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og utvekslings samarbeid mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole

Kapittel 1. Virkeområde og rett til utdanningsstøtte

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjon og utvekslings samarbeid mellom en norsk videregående skole og utenlandsk skole.

§ 2. Rett til utdanningsstøtte

En elev som tar et utvekslingsopphold i ett skoleår i et land utenfor Norden, har rett til utdanningsstøtte etter gjeldende vilkår i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte dersom utvekslingsoppholdet er formidlet av en utvekslingsorganisasjon godkjent etter denne forskriften.

En elev som deltar i et utvekslings samarbeid i inntil ett skoleår i et land utenfor Norden, har rett til utdanningsstøtte etter gjeldende vilkår i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte dersom utvekslings samarbeidet er godkjent etter denne forskriften.

Kapittel 2. Godkjenning av utvekslingsorganisasjoner for utdanningsstøtte

§ 3. Utvekslingsorganisasjoner

Foreninger, stiftelser og selskap som er registrert i Enhetsregisteret, som har fysisk kontor i Norge og som tilbyr utvekslingsopphold i utlandet for elever i videregående skole, kan godkjennes for utdanningsstøtte når virksomheten på en forsvarlig måte ivaretar de pliktene og det ansvaret som følger av §§4 – 8. Departementet eller den departementet utpeker, bestemmer hvilke utvekslingsorganisasjoner som skal godkjennes for utdanningsstøtte.

§ 4. Offentlige myndighetskrav

Utvekslingsorganisasjonen er ansvarlig for å tilfredsstille krav som stilles av offentlige myndigheter i de landene organisasjonen tilbyr utvekslingsopphold.

§ 5. Plikt til å informere

Utvekslingsorganisasjonen skal sikre at eleven og foresatte i forkant av utvekslingsoppholdet har tilgjengelig informasjon om kulturelle, faglige, økonomiske og sikkerhetsmessige forhold knyttet til oppholdet, og gi råd og veiledning etter behov.

Utvekslingsorganisasjonen skal ved behov bistå eleven med å innhente dokumentasjon som er nødvendig i forbindelse med elevens søknad om forhåndstilsagn om godkjenning av tidligere bestått opplæring i utlandet, etter gjeldende vilkår i forskrift til opplæringslova og forskrift til friskolelova.

§ 6. Ansvar for elevens sikkerhet

Utvekslingsorganisasjonen er ansvarlig for å plassere eleven i egnede vertshjem som tilfredsstiller alminnelige krav til økonomi og boforhold i henhold til levestandard i oppholdslandet.

Organisasjonen skal ha en stedlig kontaktperson som er tilgjengelig for eleven. Kontaktpersonen skal så raskt som mulig bistå eleven ved nødsituasjoner, og skal uten ugrunnet opphold bistå eleven i andre saker knyttet til skole og vertshjem.

Organisasjonen skal så raskt som mulig sørge for å ivareta elevens sikkerhet dersom det er begrunnet mistanke om forhold som medfører risiko for elevens sikkerhet, liv eller helse. Organisasjonen skal uten ugrunnet opphold sette inn nødvendige tiltak dersom forhold i vertshjemmet eller skolen er i strid med det som eleven med rimelighet kan forvente.

§ 7. Krav til innreisende mobilitet

Uttevslingsorganisasjonen skal kunne ta imot utenlandske utvekslings elever i Norge, og ha et apparat for dette som tilsvarer det som finnes for å sende norske elever på utveksling til utlandet.

§ 8. Varslings- og rapporteringsplikter

Uttevslingsorganisasjonen skal uten ugrunnet opphold varsle departementet, eller den departementet utpeker, om endringer i utenlandske myndigheters godkjenninger av organisasjonen som kan ha betydning for om vilkårene i § 4 er oppfylt. Det samme gjelder hendelser som går ut over elevens sikkerhet og som kan ha betydning for om vilkårene i § 6 er oppfylt.

Uttevslingsorganisasjonen skal årlig rapportere om eventuelle endringer i organisasjonens rutiner og prosedyrer knyttet til forhold omtalt i §§ 4 – 7.

§ 9. Videreføring og tilbaketrekking av godkjenning

Vedtak om godkjenning gjelder for ett år av gangen. Videreføring av godkjenning vedtas på bakgrunn av årlig rapportering i § 8.

Departementet, eller den departementet utpeker, kan trekke tilbake godkjenning i tilfeller hvor det foreligger vesentlige eller gjentatte brudd på vilkårene i §§ 4 – 8. I vurderingen av et brudds vesentlighet skal det særlig legges vekt på i hvilken grad bruddet innebar risiko for svekket elevsikkerhet, hvordan organisasjonen håndterte situasjonen, og hva organisasjonen gjør for å unngå tilsvarende brudd i fremtiden.

Kapittel 3. Godkjenning av utvekslingssamarbeid for utdanningsstøtte

§ 10. Utvekslingssamarbeid

Et utvekslingssamarbeid mellom en norsk videregående skole og en skole i et land utenfor Norden kan godkjennes for utdanningsstøtte dersom det på en forsvarlig måte oppfyller vilkårene som følger av §§ 11 – 13. Utvekslingsoppholdet skal erstatte en del av elevens påbegynte videregående utdanning i Norge. Departementet eller den departementet utpeker, bestemmer hvilke utvekslingssamarbeid som skal godkjennes for utdanningsstøtte.

Det er skoleeier som søker om godkjenning for utdanningsstøtte. En samarbeidsavtale med den utenlandske skolen må vedlegges søknaden.

Godkjenning kan gis for en elevgruppe på inntil 30 elever per utvekslingssamarbeid.

§ 11. Plikt til å informere

Skoleeier skal sikre at eleven og foresatte i forkant av utvekslingsoppholdet har tilgjengelig informasjon om kulturelle, faglige, økonomiske og sikkerhetsmessige forhold knyttet til oppholdet, og gi konkrete råd og veiledning etter behov.

§ 12. Ansvar for elevens sikkerhet

Skoleeier er ansvarlig for å plassere eleven i egnede vertshjem som tilfredsstillende alminnelige krav til økonomi og boforhold i henhold til levestandard i oppholdslandet.

Skoleeier skal ha en stedlig kontaktperson som er tilgjengelig for eleven. Kontaktpersonen skal så raskt som mulig bistå eleven ved nødsituasjoner, og skal uten ugrunnet opphold bistå eleven i andre saker knyttet til skole og vertshjem.

Skoleeier skal så raskt som mulig sørge for å ivareta elevens sikkerhet dersom det er begrunnet mistanke om forhold som medfører risiko for elevens sikkerhet, liv eller helse. Skoleeier skal uten

ugrunnet opphold sette inn nødvendige tiltak dersom forhold i vertshjemmet eller skolen er i strid med det som eleven med rimelighet kan forvente.

§ 13. Varslings- og rapporteringsplikter

Skoleeier skal uten ugrunnet opphold varsle departementet, eller den departementet utpeker, om hendelser som går utover elevens sikkerhet og som kan ha betydning for om vilkårene i § 12 er oppfylt.

Skoleeier skal melde fra om vesentlige endringer i utvekslingssamarbeid som er godkjent.

§ 14. Videreføring og tilbaketrekking av godkjenning

Skoleeier må søke om videreføring av godkjenning hvert femte år.

Departementet, eller den departementet utpeker, kan trekke tilbake godkjenning i tilfeller hvor det foreligger vesentlige eller gjentatte brudd på vilkårene i §§ 11 – 13. I vurderingen av et brudds vesentlighet skal det særlig legges vekt på i hvilken grad bruddet innebar risiko for svekket elevsikkerhet, hvordan skoleeier håndterte situasjonen, og hva skoleeier gjør for å unngå tilsvarende brudd i fremtiden.

Kapittel 4. Ikrafttredelse og opphevelse

§ 15. Ikrafttredelse og opphevelse

Forskriften gjelder fra XX. måned 2019. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 8. juli 2013 nr. 897 om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole.